

BILAGA: Amälan och beslut

Bilaga till arbetsrapport "Askvägar i skogsbruket: metod – effekt – kostnad"

Arbetsrapport 1036-2020

FOTO: SVERKER JOHANSSON/BITZER

Anmälan att använda aska som vägmateriel

Återvinning av fastbränsleaska från SCA Ortvikens Pappersbruk
för anläggning av skogsbilväg på Fjäl 1:1, Stavre 6:1 och Storrotten 1:1,
Timrå kommun

Kärnan i SCAs verksamhet är skogen, 2,6 miljoner hektar i norra Sverige. Kring denna unika resurs har vi byggt en välutvecklad värdekedja baserad på förnybar råvara från våra egna och andras skogar. Vi erbjuder papper för förpackningar och tryck, massa, trävaror, förnybar energi, tjänster för skogsägare och effektiva transportlösningar.

SCA Skog AB
Skepparplatsen 1
851 88 Sundsvall

Sammanfattning

SCA Skog äger skogsfastigheter i Timrå kommun där man planerar en skogsavverkning. En befintlig skogsbilväg ska förstärkas för att genomföra avverkningen samt för vidare skogsbruk på fastigheterna. För att öka bärigheten och därmed få en skogsbilväg som är körbar under större delen av året samt minska användandet av material från ändliga resurser vid anläggandet av skogsbilvägen önskar SCA Skog att använda sig av aska från biobränslepannorna vid SCA Ortvikens Pappersbruk i Sundsvall.

Skogsbilvägen som ska förstärkas ligger ca 21 km norr om SCA Ortvikens Pappersbruk. Askan ska mellanlagras på en bergtäkt i närheten.

Anläggande av skogsbilvägen med aska som vägmateriäl ses som ett återvinande av avfall.

Planerad anläggning av skogsbilväg med aska som vägmateriäl påverkar den omgivande miljön på flera sätt, bland annat genom uppkomst av lakvatten. Planerad mellanlagring av aska inför byggande av skogsbilvägen påverkar den omgivande miljön främst via lakvatten.

Innehåll

1	Administrativa uppgifter.....	5
2	Inledning.....	6
2.1	Syfte.....	6
2.2	Bakgrund.....	6
3	Lokalisering.....	7
4	Nuvarande verksamhet.....	9
5	Planerad verksamhet.....	9
6	Omgivningsbeskrivning.....	13
6.1	Topografi.....	13
6.2	Geologi och jordarter	13
6.3	Yt- och grundvatten	13
6.4	Recipienter	13
6.5	Vattentäkt och enskilda brunnar	13
6.6	Förorenade områden	14
6.7	Intressen.....	14
7	Bedömningsunderlag.....	14
8	Provtagning och analys.....	17
8.1	Utförande	17
8.2	Analysresultat och diskussion.....	17
9	Verksamhetens miljökonsekvenser och skyddsåtgärder	19
9.1	Mark.....	19
9.2	Vatten.....	19
9.3	Luft.....	20
9.4	Buller.....	20
9.5	Aska	20
9.6	Transporter	20
9.7	Landskapsbild	21

10	Förslag på villkor	21
11	Slutsats.....	22
12	Underskrift sökande.....	22

Bilagor

Bilaga 1: Planeringsskiss för vägsträckning

Bilaga 2: Skiss över vägbyggnad

Bilaga 3: Sammanställning askanalyser SCAs generella resultat

Bilaga 4: Sammanställning askanalyser SCA Ortvikens Pappersbruk

1 Administrativa uppgifter

Huvudman:	SCA Skog AB
Adress:	Skepparplatsen 1 851 88 Sundsvall
Organisationsnummer:	556048-2852
Bolagets kontaktperson:	Katja Wejander
Telefon:	060-19 31 08
Verksamhetskod:	C 190.141 C 90.40
Fastighetsbeteckning:	Fjäl 1:1, Stavre 6:1 och Storroten 1:1
Tillsynsmyndighet:	Bygg- och miljökontoret Timrå kommun
Län:	Västernorrlands län
Kommun:	Timrå kommun
Upprättad av:	Katja Wejander SCA Skog AB Skepparplatsen 1 85188 Sundsvall

2 Inledning

2.1 Syfte

Rapportens syfte är att ge ett underlag till anmälan att anlägga skogsbilväg där vägmaterialet till viss del består av aska från biobränslepannorna vid SCA Ortvikens pappersbruk. Skogsbilvägen ska anläggas på fastigheterna Fjäl 1:1, Stavre 6:1 och Storroten 1:1 i Timrå kommun. Rapporten utgör också ett underlag för anmälan av att mellanlagra askan i en närliggande bergtäkt på fastigheten Fjäl 1:1 i Timrå kommun.

2.2 Bakgrund

Skogs- och träindustrin är nyckelnäringar i Sverige vilket innebär flertalet virkestransporter som kräver körbara vägar under större delen av året. Enligt SMHI kommer den pågående klimatförändringen med ökad nederbörd och stigande temperaturer orsaka kortare tjalperioder och fler växlingar mellan plus- och minusgrader, så kallade nollgenomgångar. Detta kommer att medföra sättningar och spårbildningar samt försämrad bärighet.

Skogsstyrelsen och SGI m fl har samarbetat i forskningsprojekt som visar att aska från biobränsleeldning har goda egenskaper att stabilisera skogsbilvägar.

Få tidigare forskningsprojekt har fokuserat på olika metoder för vägbyggnad och därför planerar SCA Skog tillsammans med Skogforsk att undersöka detta. Målet med projektet är att hitta den metod som ger vägen högst bärighet och bästa körbarhet. Studien ska också ge svar på hur arbetsplaneringen ska se ut. Mätningar som kommer att utföras före och efter åtgärd och därefter som uppföljningsmätningar är; E-modul, CBR-värde och IRI.

SCA Skog äger skogsfastigheter vid Stavre norr om Bergeforsen, bolaget planerar en avverkning i området och ska därför anlägga och förstärka en skogsbilväg för att underlätta vid avverkningen samt för vidare skogsbruk. För att öka bärigheten och därmed få en skogsbilväg som är körbar under större delen av året samt minska

användandet av material från ändliga resurser vill bolaget använda sig av aska SCA Ortvikens Pappersbruks fastbränslepannor.

SCA Skog AB anmäler härmed enligt 9 kap. Miljöbalken, att få använda SCA Ortvikens Pappersbruks aska till att utgöra en del av vägmaterialet till den skogsbilväg som ska anläggas, samt anmäla att mellanlagra askan till Bygg- och miljöavdelningen på Timrå kommun.

3 Lokalisering

Skogsbilvägen kommer att anläggas på fastigheterna Fjäl 1:1, Stavre 6:1 och Storrotten 1:1 i Timrå kommun. Området där skogsbilvägen ska anläggas ligger ca 25 km norr om SCA Ortvikens pappersbruk. Askan ska mellanlagras på en grusplan i en närliggande bergtäkt på Fjäl 1:1 i Timrå kommun.

Figur 1: Skogsbilvägens sträckning inom fastigheterna Fjäl 1:1, Stavre 6:1 och Storroten 1:2 (rödmarkerat område). Plats för mellanlagring (svart punkt). Lokaliseringar i förhållande till SCA Ortvikens pappersbruk (röd punkt).

4 Nuvarande verksamhet

På fastigheterna Fjäl 1:1, Stavre 6:1 och Storroten 1:1 finns en befintlig skogsbilväg som är i behov av förstärkningsarbeten.

Nuvarande verksamhet på SCA Ortvikens Pappersbruk omfattar timmerlagring, barkning, flisning, tillverkning av pappersmassa, tillverkning av tidnings- och magasinpapper. För ångtillverkning och uppvärmning av lokaler finns 5 fastbränsleeldade ångpannor. Panna 1 eldas med bark och slam, panna 2 eldas med träpulver, panna 3 eldas med bark och träpulver, panna 7 och 8 eldas med bark. En liten mängd olja eldas i pannorna i första hand som startbränsle. Biobränslet tillförs pannorna via en bränsleficka. Aska genereras kontinuerligt från förbränningen i fastbränslepannorna. Under ett år produceras ca 20 000 ton aska. Askan från pannorna mellanlagras på industriområdet innan det används som konstruktionsmaterial på SCAs anläggningar i området, för närvarande landbyggnad på SCA Timbers Sågverk i Tunadal.

5 Planerad verksamhet

Förstärka skogsbilväg med aska och grus

SCA Skog ska förstärka en skogsbilväg på fastigheterna Fjäl 1:1, Stavre 6:1 och Storroten 1:1 i Timrå kommun, för att öka bärigheten och därmed få en skogsbilväg som är körbar under större delen av året samt minska användandet av material från ändliga resurser vill bolaget delvis använda sig av aska från SCA Ortvikens Pappersbruks biobränsleeldade ångpannor. Vägen planeras att byggas i augusti 2018.

Skogsbilvägen kommer efter slutförande vara ca 5 km lång och ca 5 meter bred, skogsbilvägens tänkta sträckning framgår av Figur 2 och Bilaga 1. Skogsbilvägen består av en terrass av morän och en överbyggnad bestående av ett 10-20 cm tjockt bärlager innehållande aska och grus samt ett 5-10 cm tjockt slitlager (0-35 mm) på toppen. Tre olika blandningar med aska och grus kommer att läggas:

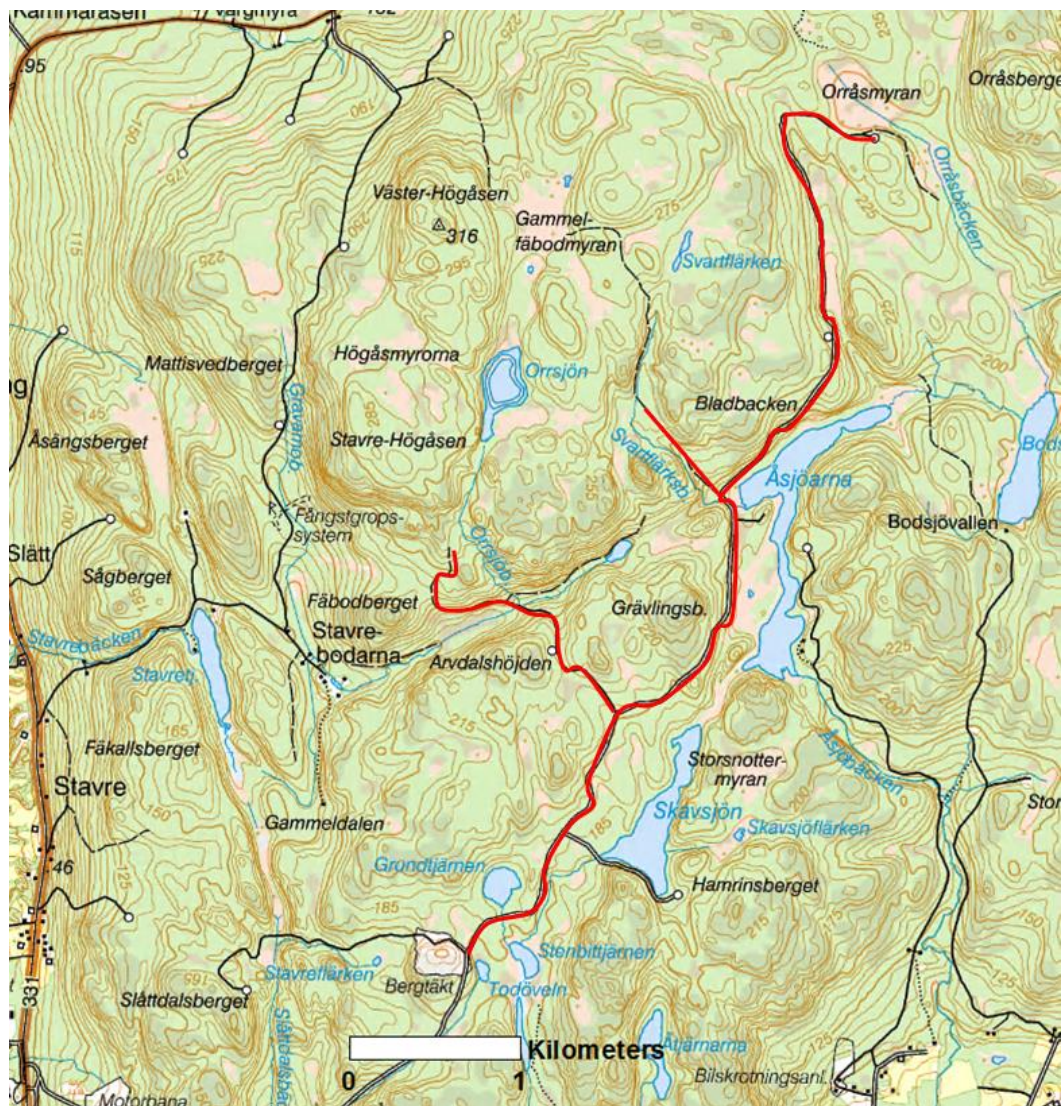
blandning 1: aska-grus 1:1

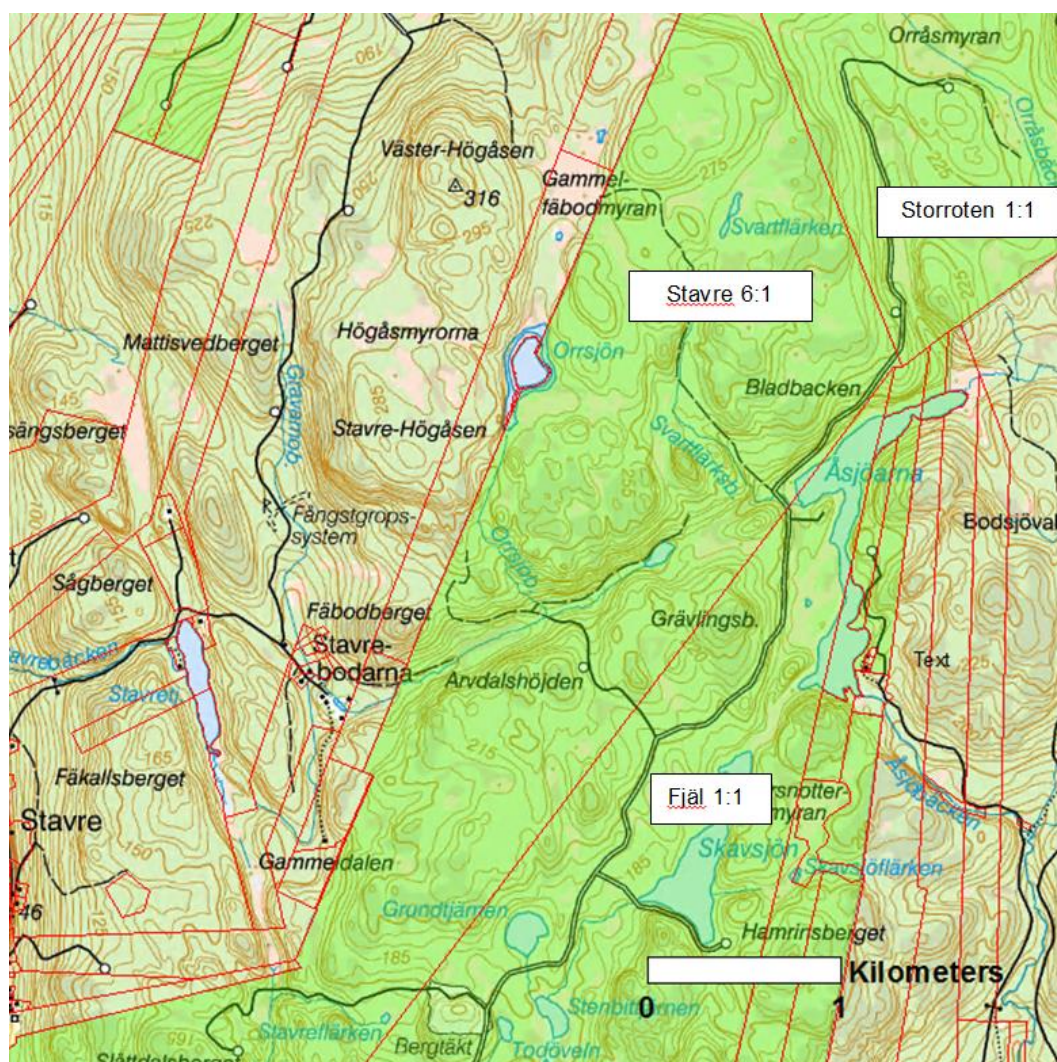
blandning 2: aska-grus 1:2

blandning 3 aska-grus-befintlig väg 1:1:1

På en delsträcka ska de tre olika grus- och askblandningarna läggas ner i vägen med hjälp av en fräs. Vägen packas med en vält.

Skogsbilvägens profilplan visas med hjälp av skiss i Bilaga 2.

Figur 3: Fastighetsgränser markerade med rött. Grönmarkerade fastigheter ägs av SCA Skog.

Mellanlagra aska

Bolaget vill mellanlagra ca 1500 ton aska på en upplagsplan i SCA Skogs närliggande bergtäkt på Fjäl 1:1 i Timrå kommun. Askan ska användas för att förstärka skogsbilvägen. Högen med aska ska täckas för att förhindra damning och kontakt med nederbörd.

6 Omgivningsbeskrivning

Fastigheterna Fjäl 1:1, Stavre 6:1 och Storroten 1:1, där verksamheterna planeras ligger strax norr om Bergeforsen i Timrå kommun.

Verksamhetsområdet angränsar i alla väderstreck till skogsmark, se Figur 2.

Det finns ingen bebyggelse i närheten av verksamhetsområdet och grannfastigheterna är privatägda skogsfastigheter.

6.1 Topografi

Området där planerad verksamhet kommer att ske har svagt kuperad terräng.

6.2 Geologi och jordarter

Inom området dominerar morän samt berg med tunt jordtäckte, där berggrunden består av granit.

6.3 Yt- och grundvatten

Större ytvatten i området kring fastigheterna Fjäl 1:1, Stavre 6:1 och Storroten 1:1 är Grundtjärnen, Stenbittjärnen, Skavsjön och Åsjöarna samt bäckar. Närmast ligger Åsjöarna ca 30 meter från skogsbilvägen till vattendraget. Vägen korsar några bäckar. Grundvattenytans läge på fastigheten är okänd då ingen hydrologisk undersökning gjorts.

6.4 Recipienter

Verksamhetsområdets närmsta recipienter är Grundtjärnen, Stenbittjärnen, Skavsjön och Åsjöarna som ligger som närmast ca 30 meter. Vägen går över några bäckar.

6.5 Vattentäkt och enskilda brunnar

Enligt SGU:s brunnsarkiv och VISS Länsstyrelsens webGIS finns det inga enskilda brunnar eller vattentäkter som skulle kunna påverkas av planerad verksamhet.

6.6 Förorenade områden

Det finns inga kända förorenade områden där skogsbilvägen ska anläggas.

6.7 Intressen

Enligt Naturvårdsverkets karttjänst ligger området där verksamhet planeras inte inom några skyddade områden såsom djur- och växtskyddsområden, natur- eller kulturreservat.

Området där verksamhet planeras faller inte under riksintresset rennärning, dock omfattas området av vinterbetesland.

7 Bedömningsunderlag

Enligt avfallsförordningen och EU:s avfallsdirektiv kan det ses som en återvinningsåtgärd att använda aska som vägmateriäl till skogsbilvägen, i motsats till "bortskaffningsåtgärd". EU:s avfallsdirektiv råder medlemsstaterna att främja att avfall återvinns genom återanvändning, vidareutnyttjande eller materialåtervinning. Att använda aska som vägmateriäl till skogsbilvägen överensstämmer med de två viktigaste prioriteringar inom den så kallade avfallshierarkin i EU:s avfallsdirektiv:

- *Undvika uppkomst av avfall*, aska är i princip de rester som finns kvar när resten av den ursprungliga veden är förbrukad vid energiproduktionen. Fastbränslepannorna har optimerats och därmed går det inte att minska uppkomsten av detta avfall på andra sätt än att minska produktionen av papper.
- *Återvinna och återanvända avfall*, den planerade skogsbilvägen kan klassificeras som en återvinningsåtgärd då aska ersätter naturliga fyllnadsmateriäl.

I Naturvårdsverkets nationell avfallsplan, "Från avfallshantering till resurshållning – Sveriges avfallsplan 2012-2017" framgår att de prioriterade områdena i avfallsplanen är att använda avfall i bygg- och anläggningssektorn. Ett av målen i planen är att den miljö- och hälsomässigt säkra användningen av avfall och material i anläggningsarbeten ska öka. Det kan därför bli aktuellt att liknande askor skulle kunna användas i högre utsträckning i anläggningsarbeten framöver.

Askan som används för anläggande av skogsbilvägen kommer att ersätta andra naturmaterial (grus av morän och bergkross) som annars skulle behövts för detta ändamål.

Enligt Miljöbalken, 2 kap. "Allmänna hänsynsregler mm." är alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av kapitlet iakttas. SCA Skog följer förpliktelserna i kapitlet på följande sätt:

- Bevisbördesregeln – bolaget visar att de allmänna hänsynsreglerna uppfylls genom det som redovisas nedan.
- Kunskapskravet – bolaget har skaffat god kunskap om det aktuella avfallet och om hur det uppför sig i den planerade skogsbilvägen och under mellanlagringen.
- Försiktighetsprincipen – skogsbilvägen och mellanlagringen av aska kommer enligt beskrivningarna att utföras så att olika skyddsåtgärder och försiktighetsmått vidtas för att minska miljöpåverkan och öka möjligheterna

till kontroll. Nödvändiga försiktighetsåtgärder vidtas för att minimera risken för att negativa effekter på människors hälsa och miljö uppstår. All personal, såväl egna anställda som underentreprenörer, kommer informeras om gällande regelverk och beslut med tillhörande villkor.

- Produktvalsprincipen – Bästa möjliga kemiska produkter som används till entreprenörers maskiner och fordon ska användas. Bolaget styr produktvalet via upphandlingsrutiner.
- Lokaliseringsprincipen – bolaget strävar mot att i möjligaste mån verka för en god hushållning med markresurser. Lokaliseringen styrs av teknisk möjlighet och lämplighet med tanke på resursutnyttjande av fastighet där en avverkning kommer ske.
- Hushållnings- och kretsloppsprincipen – skogsbilvägen innebär hushållning och kretslopp. Användningen av avfallsmaterial sparar andra naturresurser och är en form av återvinning där avfall ersätter naturmaterial.
- Skälighetsregeln – kraven på hänsyn i hänsynsreglerna gäller i den utsträckning det inte kan anses vara orimligt att uppfylla dem. Vid sådan bedömning är det framförallt nyttan av försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder av betydelse. Miljökvalitetsnormer är en miniminivå, som måste beaktas vid tillämpningen av hänsynsreglerna, och avvägningen får inte medföra att en miljökvalitetsnorm åsidosätts. Det är verksamhetsutövarens uppgift att visa att kostnaden för en åtgärd inte är miljömässigt motiverad eller att den är orimligt betungande.
- Ansvar för skada – alla som har vidtagit en åtgärd, som har medfört skada på miljön, ansvarar för att skadan avhjälpas. Detta gäller oavsett om

verksamheten har lagts ned eller överlåtits. Skyldigheten gäller till dess olägenheten har upphört.

- Slutavvägning – kan en verksamhet eller åtgärd befaras föranleda skada eller olägenhet av väsentlig betydelse för människors hälsa eller miljön, även om sådana skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått vidtas som kan krävas enligt denna balk, får verksamheten bedrivas eller åtgärden vidtas endast om regeringen finner att det finns särskilda skäl.

8 Provtagning och analys

8.1 Utförande

För att erhålla estimering av hur stor risken är för urlakning av ämnen från askan som ska användas i skogsbilvägen har SCA vid ett tidigare tillfälle låtit utföra totalhaltsanalys samt kolonntest (laktest) på aska på ackrediterat laboratorium, Alcontrol. Prover på färsk flygaska togs vid 4 tillfällen från en biobränslepanna på en av SCAs industrier, även prover från hög med lagrad blandaska togs ut och analyserades. Resultat från laktest och totalhaltsanalys presenteras i Bilaga 3.

Dessa analysresultat ger ett generellt resultat för SCAs typ av aska inklusive SCA Ortvikens Pappersbruks aska, då man bara eldar biobränsle och små mängder olja i pannorna.

Prover på färsk flygaska har tagits ut från ångpannorna på SCA Ortvikens Pappersbruk vid 4 tillfällen under åren 2015-2107. Totalhaltsanalys utfördes på proverna och resultatet presenteras i Bilaga 4.

8.2 Analysresultat och diskussion

Laktest görs i syfte att simulera naturlig lakning på grund av nederbörd ur lagring av material ovan mark. Analyserna visar på goda resultat vid såväl korttids- som långtidslakning.

I Bilaga 3 och 4 har jämförelser av analysresultaten gjorts med "Nivåer för mindre än ringa risk", Naturvårdsverkets handbok 2010:1 för återvinning av avfall i anläggningsarbeten samt Värmeforsk rapport 1110 "Miljöriktig användning av askor – Miljöriktlinjer för askanvändning i anläggningsbyggande", 2009. Vid jämförelse med Naturvårdsverkets handbok 2010:1 är totalhalterna i de båda provtagningsomgångarna något förhöjda, lakttesterna visar dock att de förhöjda halterna inte utgör någon risk vid användning i anläggningsändamål då ämnena binder hårt till askan och inte lakar ut i någon större utsträckning. Både färsk och lagrad aska ligger inom gränsvärdena, förutom kloridhalten vid korttidslakning av flygaska och blandaska från hög som är något förhöjd.

Värmeforsk har under lång tid analyserat askor och dess lakbarhet i syfte att kunna använda askor i anläggningssyfte. Vid jämförelse med Värmeforsks rapport och riktvärden för lakbarhet håller sig askan klart inom gränserna för halter i anläggningssyfte. Det anses därmed som mycket troligt att askan kan användas i anläggningssyfte utan att påverka mark eller vatten negativt.

De olika L/S kvoterna avser förhållandet mellan lakvätska och det fasta materialet.

L/S 0,1 är utlakning på kort sikt, halten i lakvätskan. Eftersom en del av föroreningarna är löst bundna till ytan av partiklarna motsvarar den inledande fasen i utlakningen oftast den maximala halten av föroreningar i lakvattnet.

Koncentrationen C_0 i lakvattnet motsvarar den inledande situationen där det första lakvattnet uppkommer från avfallet. Koncentrationen C_0 anges som halten i lakvattnet (mg/l) vid L/S kvoten 0,1. Det är endast perkolationstester som ger denna information.

L/S 10 är utlakning på lång sikt, utlakad mängd per kg avfall. Den ackumulerade utlakade mängden vid L/S 10 beskriver hur mycket föroreningar som kan lakas ut ur avfallet på sikt. Den ackumulerade utlakade mängden anges med hur många milligram (mg) som lakas ut per kilo torrsubstans av avfallet. Både perkolationstest och skaktest kan ge information om den ackumulerade utlakade mängden.

9 Verksamhetens miljökonsekvenser och skyddsåtgärder

9.1 Mark

All mark som tas i anspråk i och med planerad verksamhet ägs av SCA Skog AB. Den största förändringen av markanvändningen som kommer att ske inom området där verksamhet planeras är att skogsbilvägen ska förstärkas för att underlätta transporter av skogsmaskiner och timmertransporter. För anläggande av skogsbilvägen krävs schaktarbeten, alla schaktarbeten kommer dock ske ovanför grundvattenytan. Två olika metoder för att förstärka skogsbilvägen med aska från fastbränslepannorna vid SCA Ortvikens Pappersbruk planeras. Den ena innebär att bärlagret består av grusinblandad aska och den andra innebär att aska läggs ut på vägen och blandas in i vägen med hjälp av en fräs (entreprenadmaskin), i båda fallen täcks slutligen skogsbilvägen med ett slitlager. Skogsbilvägen kommer att vara ca 5 km lång och ha en bredd på ca 5 meter.

Askan mellanlagras på en befintlig grusplan i en bergtäkt där markanvändningen blir oförändrad.

9.2 Vatten

Skogsbilvägen som planeras att byggas kommer medföra lakvatten. Skogsbilvägen består av en terrass av morän, ett bärlager av grusinblandad aska som slutligen täcks med ett slitlager som blir relativt tätt och därmed ger en bra ytavrinning. Lakvatten kommer att uppkomma, men analyser visar att halterna i lakvattnet inte överstiger de gränsvärden som är satta av Naturvårdsverket i anläggningssyfte.

Askan som ska användas innehåller klorid, sulfater samt metaller och lakvattnet kommer sannolikt att innehålla joner av dessa ämnen. I små mängder är ofta dessa joner viktiga essentiella näringsämnen för växter och djur.

Ett kontrollprogram för vattenprovtagning kommer att upprättas. Referensprover tas på vattendragen innan entreprenaden startar.

Slamfällor anläggs om det blir nödvändigt vid vägbygget för att förhindra grumling av vattendrag/diken.

För att motverka att lakvatten uppkommer från mellanlagringen av aska på Fjäl 1:1 kommer askan att täckas.

9.3 Luft

De utsläpp till luft som planerad verksamhet kommer ge upphov till är avgaser från maskiner under entreprenadskedet. Vidare kommer luftutsläppen att begränsas till skogsmaskiner och timmerlastbilar under pågående avverkning samt skogsbruk. Övriga utsläpp till luft är emissioner från transporter av aska från SCA Ortvikens Pappersbruk.

9.4 Buller

Området där vägen ska förstärkas ligger utanför tätbebyggt område. Projektet ger upphov till buller från entreprenadmaskiner och transportfordon under entreprenadskedet.

9.5 Aska

Aska anses vara ett bra vägmaterial då det vid rätt hantering ger en hård yta som minskar problem under tjällossning, såsom tjälskott och leriga, sönderkörda vägar. Från fastbränslepannorna vid SCA Ortvikens Pappersbruk uppkommer aska som restprodukt från förbränning av biobränsle bestående av bark, träpulver och slam. Askan består av våtsläckt flygaska som i nuvarande verksamhet lagras inom verksamhetsområdet. Askmängden uppgår till ca 20 000 ton/år.

Användandet av askan för anläggande av skogsbilväg ger askan ett återanvändningsvärde förutsatt att den inte ger upphov till förorenande effekter.

9.6 Transporter

Transporter kommer att ske mellan SCA Ortvikens Pappersbruk och tälten på Västansjö 1:5 och vidare till vägbygget på Näsvattnet 1:4.

9.7 Landskapsbild

Landskapsbilden kommer inte att förändras i och med planerad verksamhet.

10 Förslag på villkor

Bolaget föreslår att följande villkor ska gälla för sökt verksamhet.

1. Om inte annat följer av övriga villkor skall verksamheten i huvudsak bedrivas i enlighet med vad bolaget angivit i anmälan eller i övrigt åtagit sig.
2. Buller från verksamheten ska begränsas så att den inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid närmsta bostadshus än:

50 dB(A) helgfria vardagar kl 07:00-18:00

40 dB(A) nattetid kl. 22:00-07:00

45 dB(A) övrig tid kl. 07:00-22:00

Momentana ljud får ej överskrida 55 dB(A) vid bostäder.

3. Ytor ska utformas så att ytavrinning kan ske.
4. Den hårdgjorda ytan underhålls för att upprätthålla en begränsad perkolation.
5. Avfall som lagras i avvaktan på att användas i konstruktionen täcks för att förhindra damning och kontakt med nederbörd.
6. Transport av avfall som kan användas i konstruktionen sker med täckta bilar.
7. Avfallet täcks med annat material för att förhindra damning och direktexponering.
8. Drivmedel förvaras i godkänd cistern och övriga kemikalier förvaras inlåsta. Förvaring och hantering skall se så att mark, yt- och grundvatten inte förorenas. Absorptionsmedel skall finnas tillgängligt.

11 Slutsats

Planerad anläggning av skogsbilväg med blandaska påverkar den omgivande miljön på flera sätt, bland annat genom utsläpp av lakvatten till mark och grundvatten.

Användandet av askan för att anlägga en skogsbilväg ger askan ett återvinningsvärde istället för att läggas på deponi. Återanvändandet gör även att förbrukningen av ändliga resurser minskar.

12 Underskrift sökande

Katja Wejander
SCA Skog AB

Anmälan att använda aska som vägmateriel

Återvinning av fastbränsleaska från SCA Ortvikens Pappersbruk
för anläggning av skogsbilväg på Näsvattnet 1:4, Sundsvalls kommun

Kärnan i SCAs verksamhet är skogen, 2,6 miljoner hektar i norra Sverige. Kring denna unika resurs har vi byggt en välutvecklad värdekedja baserad på förnybar råvara från våra egna och andras skogar. Vi erbjuder papper för förpackningar och tryck, massa, trävaror, förnybar energi, tjänster för skogsägare och effektiva transportlösningar.

SCA Skog AB
Skepparplatsen 1
851 88 Sundsvall

Sammanfattning

SCA Skog äger skogsfastigheter i Sundsvalls kommun där man planerar en skogsavverkning. En ny skogsbilväg ska anläggas för att genomföra avverkningen samt för vidare skogsbruk på fastigheterna. För att öka bärigheten och därmed få en skogsbilväg som är körbar under större delen av året samt minska användandet av material från ändliga resurser vid anläggandet av skogsbilvägen önskar SCA Skog att använda sig av aska från biobränslepannorna vid SCA Ortvikens pappersbruk i Sundsvall.

Skogsbilvägen som ska anläggas ligger ca 20 km nordväst om SCA Ortvikens Pappersbruk. Askan ska mellanlagras i en gammal täkt i närheten.

Anläggande av skogsbilvägen med aska som vägmateriel ses som ett återvinande av avfall.

Planerad anläggning av skogsbilväg med aska påverkar den omgivande miljön på flera sätt, bland annat genom uppkomst av lakvatten. Planerad mellanlagring av aska inför byggande av skogsbilvägen påverkar den omgivande miljön främst via lakvatten.

Innehåll

1	Administrativa uppgifter.....	5
2	Inledning.....	6
2.1	Syfte.....	6
2.2	Bakgrund.....	6
3	Lokalisering.....	7
4	Nuvarande verksamhet.....	8
5	Planerad verksamhet.....	8
6	Omgivningsbeskrivning.....	10
6.1	Topografi.....	10
6.2	Geologi och jordarter	10
6.3	Yt- och grundvatten	10
6.4	Recipienter	10
6.5	Vattentäkt och enskilda brunnar	10
6.6	Förorenade områden	10
6.7	Intressen.....	11
7	Bedömningsunderlag.....	11
8	Provtagning och analys.....	14
8.1	Utförande	14
8.2	Analysresultat och diskussion.....	14
9	Verksamhetens miljökonsekvenser och skyddsåtgärder	15
9.1	Mark.....	15
9.2	Vatten.....	16
9.3	Luft.....	17
9.4	Buller.....	17
9.5	Aska	17
9.6	Transporter.....	17
9.7	Landskapsbild	17
10	Förslag på villkor	18

11	Slutsats.....	19
12	Underskrift sökande.....	19

Bilagor

Bilaga 1: Planeringsskiss för vägsträckning

Bilaga 2: Skiss över vägbyggnad

Bilaga 3: Sammanställning askanalyser SCAs generella resultat

Bilaga 4: Sammanställning askanalyser SCA Ortvikens Pappersbruk

1 Administrativa uppgifter

Huvudman:	SCA Skog AB
Adress:	Skepparplatsen 1 851 88 Sundsvall
Organisationsnummer:	556048-2852
Bolagets kontaktperson:	Katja Wejander
Telefon:	060-19 31 08
Verksamhetskod:	C 190.141 C 90.40
Fastighetsbeteckning:	Näsvattnet 1:4, Västansjö 1:5
Tillsynsmyndighet:	Miljökontoret Sundsvalls kommun
Län:	Västernorrlands län
Kommun:	Sundsvalls kommun
Upprättad av:	Katja Wejander SCA Skog AB Skepparplatsen 1 851 88 Sundsvall

2 Inledning

2.1 Syfte

Rapportens syfte är att ge ett underlag till anmälan att anlägga skogsbilväg där vägmaterialet till viss del består av aska från biobränslepannorna vid SCA Ortvikens Pappersbruk. Skogsbilvägen ska anläggas på fastigheten Näsvattnet 1:4 i Sundsvalls kommun. Rapporten utgör också ett underlag till anmälan att mellanlagra askan i en närliggande gammal täkt på fastigheten Västansjö 1:5 i Sundsvalls kommun.

2.2 Bakgrund

Skogs- och träindustrin är nyckelnärings i Sverige vilket innebär flertalet virkestransporter som kräver körbara vägar under större delen av året. Enligt SMHI kommer den pågående klimatförändringen med ökad nederbörd och stigande temperaturer orsaka kortare tjalperioder och fler växlingar mellan plus- och minusgrader, så kallade nollgenomgångar. Detta kommer att medföra sättningar och spårbildningar samt försämrad bärighet hos skogsbilvägar.

Skogsstyrelsen och SGI m fl har samarbetat i forskningsprojekt vilka visar att aska från biobränsleeldning har goda egenskaper att stabilisera skogsbilvägar.

Få tidigare forskningsprojekt har fokuserat på olika metoder för vägbyggnad och därför planerar SCA Skog tillsammans med Skogforsk att undersöka detta. Målet med projektet är att hitta den metod som ger vägen högst bärighet och bästa körbarhet. Studien ska också ge svar på hur arbetsplaneringen ska se ut. Mätningar som kommer att utföras före och efter åtgärd och därefter som uppföljningsmätningar är; E-modul, CBR-värde och IRI.

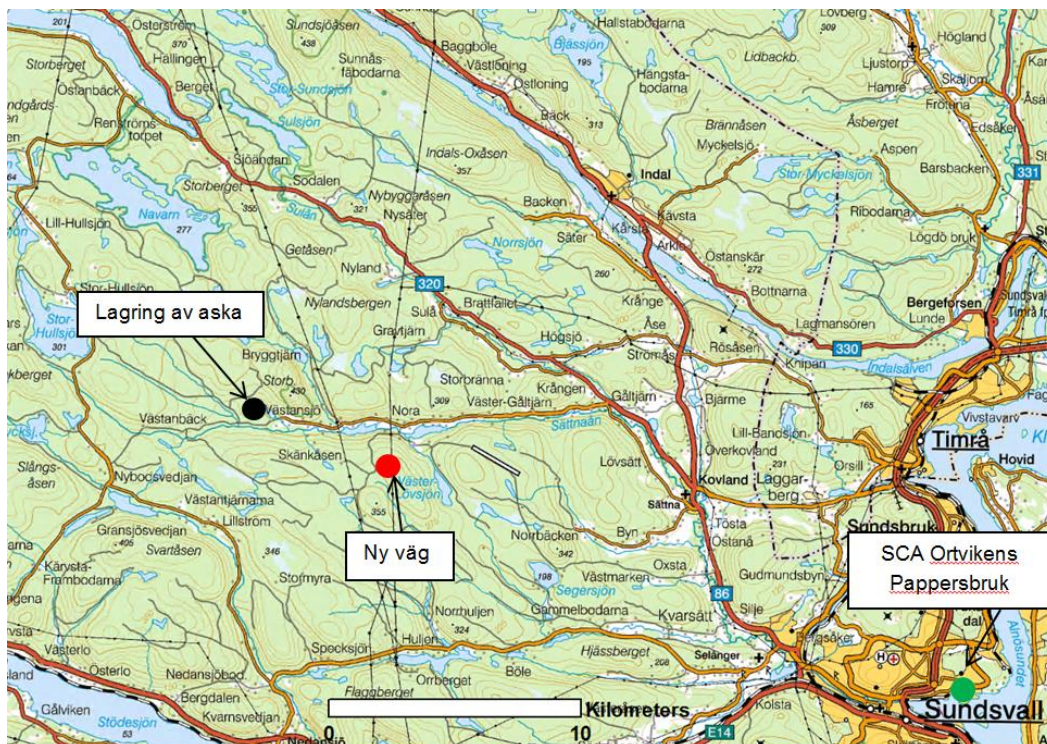
SCA Skog äger skogsfastigheter 15 km norr om Matfors, där bolaget planerar avverkningar. En skogsbilväg ska anläggas för att underlätta vid avverkningen samt för vidare skogsbruk. För att öka bärigheten och därmed få en skogsbilväg som är körbar under större delen av året samt minska användandet av material från

ändliga resurser vill bolaget använda sig av aska från SCA Ortvikens Pappersbruks fastbränslepannor.

SCA Skog AB anmäler härmed enligt 9 kap. Miljöbalken, att få använda SCA Ortvikens Pappersbruks aska till att utgöra en del av vägmaterialet till den skogsbilväg som ska anläggas, samt anmäla att mellanlagra askan, till Miljökontoret Sundsvall kommun.

3 Lokalisering

Skogsbilvägen kommer att anläggas på fastigheten Näsvattnet 1:4 i Sundsvalls kommun. Området där skogsbilvägen ska anläggas ligger ca 20 km nordväst om SCA Ortvikens pappersbruk. Askan ska mellanlagras på en grusplan i en närliggande gammal täkt på Västansjö 1:5 i Sundsvalls kommun.

Figur 1 Planerad skogsbilväg på fastigheten Näsvattnet 1:4 är markerad med röd punkt. Lagring av aska i en gammal täkt är markerad med svart punkt. Lokaliseringar i förhållande till SCA Ortvikens Pappersbruk, markerad med grön punkt.

4 Nuvarande verksamhet

På fastigheten Näsvattnet 1:4 finns en gammal skogsbilväg som är i behov av grundlig upprustning. På fastigheten Västansjö 1:5 finns en gammal moräntäkt som inte används längre.

Nuvarande verksamhet på SCA Ortvikens Pappersbruk omfattar timmerlagring, barkning, flisning, tillverkning av pappersmassa, tillverkning av tidnings- och magasinpapper. För ångtillverkning och uppvärmning av lokaler finns 5 fastbränsleeldade ångpannor. Panna 1 eldas med bark och slam, panna 2 eldas med träpulver, panna 3 eldas med bark och träpulver, panna 7 och 8 eldas med bark. En liten mängd olja eldas i pannorna i första hand som startbränsle. Biobränslet tillförs pannorna via en bränsleficka. Aska genereras kontinuerligt från förbränningen i fastbränslepannorna. Under ett år produceras ca 20 000 ton aska. Askan från pannorna mellanlagras på industriområdet innan det används som konstruktionsmaterial på SCAs anläggningar i området, för närvarande landbyggnad på SCA Timbers Sågverk i Tunadal.

5 Planerad verksamhet

Förstärka skogsbilväg med en blandning av aska och grus

SCA Skog ska anlägga en skogsbilväg på fastigheten Näsvattnet 1:4. För att öka vägens bärighet och därmed få en skogsbilväg som är körbar under större delen av året samt minska användandet av material från ändliga resurser vill bolaget delvis använda sig av aska från SCA Ortvikens Pappersbruks biobränsleeldade ångpannor. Vägen planeras att byggas i augusti 2018.

Skogsbilvägen kommer efter slutförande vara ca 1,5 km lång och ca 5 meter bred, vägens tänkta sträckning framgår av Figur 2 och Bilaga 1. Skogsbilvägen består av

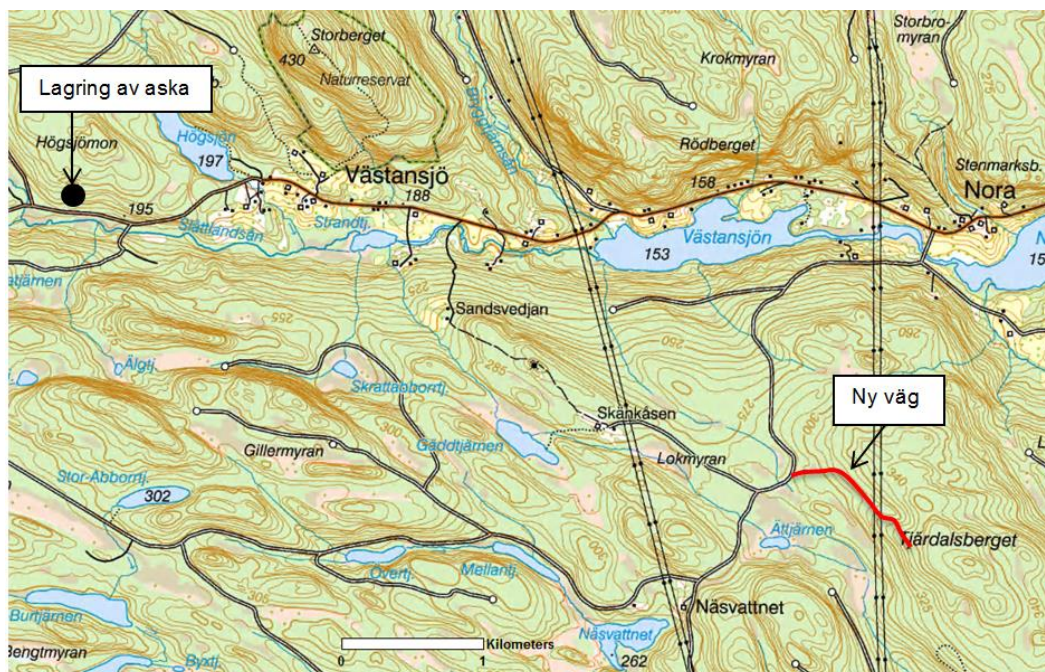
en terrass av morän och en överbyggnad bestående av ett ca 10-20 cm tjockt bärlager innehållande aska och grus. Två olika blandningar med aska och grus kommer att läggas:

blandning 1: aska-grus 1:1

blandning 2: aska-grus 1:2

Askan och gruset blandas med hjälp av en allu-skopa. Ovanpå bärlagret läggs ett ca 5-10 cm tjockt 0-35 mm slitlager på toppen. Vägen packas med en vält.

Skogsbilvägens profilplan visas med hjälp av skiss i Bilaga 2.

Figur 2: Område där skogsbilvägen planeras, vägens sträckning är rödmarkerad. Plats för mellanlagring av aska är markerad med svart punkt.

Mellanlagra aska

Bolaget vill mellanlagra ca 800 ton aska på en upplagsplan i SCA Skogs närliggande gamla täkt på Västansjö 1:5. Askan ska användas för att förstärka skogsbilvägen. Högen med aska ska täckas för att förhindra damning och kontakt med nederbörd.

6 Omgivningsbeskrivning

Fastigheterna Näsvattnet 1:4 och Västansjö 1:5, där verksamheterna planeras ligger 20 km nordväst om Sundsvall. Verksamhetsområdena angränsar i alla väderstreck till skogsmark, se Figur 2. Det finns ingen bebyggelse i närheten av verksamhetsområdena och grannfastigheterna är privatägda skogsfastigheter.

6.1 Topografi

Området där planerad verksamhet kommer att ske har svagt kuperad terräng.

6.2 Geologi och jordarter

Inom området dominerar morän samt berg med tunt jordtäckte, där berggrunden består av granit.

6.3 Yt- och grundvatten

Större ytvatten i området kring fastigheten Näsvattnet 1:4 är Ättjärnen ca 450 m från den planerade skogsbilvägen. Närmaste bäck ligger ca 80 m från skogsvägen. Grundvattenytans läge på fastigheten är okänd då ingen hydrologisk undersökning gjorts. I området kring lagringsplatsen på Västansjö 1:5 ligger närmsta vattendrag ca 500 m bort.

6.4 Recipienter

Verksamhetsområdet på Näsvattnets närmsta recipienter är en bäck 80 m. I området kring lagringsplatsen på Västansjö 1:5 ligger närmsta bäck ca 500 m bort.

6.5 Vattentäkt och enskilda brunnar

Enligt SGU:s brunnsarkiv och VISS Länsstyrelsens webGIS finns det inga enskilda brunnar eller vattentäkter som skulle kunna påverkas av planerade verksamheter på Näsvattnet 1:4 och Västansjö 1:5.

6.6 Förorenade områden

Det finns inga kända förorenade områden där skogsbilvägen ska anläggas eller där askan ska lagras.

6.7 Intressen

Enligt Naturvårdsverkets karttjänst ligger områdena där verksamheterna planeras inte inom några skyddade områden såsom djur- och växtskyddsområden, natur- eller kulturreservat.

Områdena där verksamheterna planeras faller inte under riksintresset rennärning, dock omfattas områdena av vinterbetesland.

7 Bedömningsunderlag

Enligt avfallsförordningen och EU:s avfallsdirektiv kan det ses som en återvinningsåtgärd att använda aska som vägmateriäl till skogsbilvägen, i motsats till "bortskaffningsåtgärd". EU:s avfallsdirektiv råder medlemsstaterna att främja att avfall återvinns genom återanvändning, vidareutnyttjande eller materialåtervinning. Att använda aska som vägmateriäl till skogsbilvägen överensstämmer med de två viktigaste prioriteringar inom den så kallade avfallshierarkin i EU:s avfallsdirektiv:

- *Undvika uppkomst av avfall*, aska är i princip de rester som finns kvar när resten av den ursprungliga veden är förbrukad vid energiproduktionen. Fastbränslepannorna har optimerats och därmed går det inte att minska uppkomsten av detta avfall på andra sätt än att minska produktionen av papper.
- *Återvinna och återanvända avfall*, den planerade skogsbilvägen kan klassificeras som en återvinningsåtgärd då aska ersätter naturliga fyllnadsmateriäl.

I Naturvårdsverkets nationell avfallsplan, "Från avfallshantering till resurshållning – Sveriges avfallsplan 2012-2017" framgår att de prioriterade områdena i avfallsplanen är att använda avfall i bygg- och anläggningssektorn. Ett av målen i planen är att den miljö- och hälsomässigt säkra användningen av avfall och materiäl

i anläggningsarbeten ska öka. Det kan därför bli aktuellt att liknande askor skulle kunna användas i högre utsträckning i anläggningsarbeten framöver.

Askan som används för anläggande av skogsbilvägen kommer att ersätta andra naturmaterial (grus av morän eller bergkross) som annars skulle behövts för detta ändamål.

Enligt Miljöbalken, 2 kap. "Allmänna hänsynsregler mm." är alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av kapitlet iakttas. SCA Skog följer förpliktelserna i kapitlet på följande sätt:

- Bevisbördesregeln – bolaget visar att de allmänna hänsynsreglerna uppfylls genom det som redovisas nedan.
- Kunskapskravet – bolaget har skaffat god kunskap om det aktuella avfallet och om hur det uppför sig i den planerade skogsbilvägen och under mellanlagringen.
- Försiktighetsprincipen – skogsbilvägen och mellanlagringen av aska kommer enligt beskrivningarna att utföras så att olika skyddsåtgärder och försiktighetsmått vidtas för att minska miljöpåverkan och öka möjligheterna till kontroll. Nödvändiga försiktighetsåtgärder vidtas för att minimera risken för att negativa effekter på människors hälsa och miljö uppstår. All personal, såväl egna anställda som underentreprenörer, kommer informeras om gällande regelverk och beslut med tillhörande villkor.
- Produktvalsprincipen – Bästa möjliga kemiska produkter som används till entreprenörers maskiner och fordon ska användas. Bolaget styr produktvalet via upphandlingsrutiner.

- Lokaliseringsprincipen – bolaget strävar mot att i möjligaste mån verka för en god hushållning med markresurser. Lokaliseringen styrs av teknisk möjlighet och lämplighet med tanke på resursutnyttjande av fastighet där en avverkning kommer ske.
- Hushållnings- och kretsloppsprincipen – skogsbilvägen innebär hushållning och kretslopp. Användningen av avfallsmaterial sparar andra naturresurser och är en form av återvinning där avfall ersätter naturmaterial.
- Skälighetsregeln – kraven på hänsyn i hänsynsreglerna gäller i den utsträckning det inte kan anses vara orimligt att uppfylla dem. Vid sådan bedömning är det framförallt nyttan av försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder av betydelse. Miljökvalitetsnormer är en miniminivå, som måste beaktas vid tillämpningen av hänsynsreglerna, och avvägningen får inte medföra att en miljökvalitetsnorm åsidosätts. Det är verksamhetsutövarens uppgift att visa att kostnaden för en åtgärd inte är miljömässigt motiverad eller att den är orimligt betungande.
- Ansvar för skada – alla som har vidtagit en åtgärd, som har medfört skada på miljön, ansvarar för att skadan avhjälpas. Detta gäller oavsett om verksamheten har lagts ned eller överlåtits. Skyldigheten gäller till dess olägenheten har upphört.
- Slutavvägning – kan en verksamhet eller åtgärd befaras föranleda skada eller olägenhet av väsentlig betydelse för människors hälsa eller miljön, även om sådana skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått vidtas som kan krävas enligt denna balk, får verksamheten bedrivas eller åtgärden vidtas endast om regeringen finner att det finns särskilda skäl.

8 Provtagning och analys

8.1 Utförande

För att erhålla estimering av hur stor risken är för urlakning av ämnen från askan som ska användas i skogsbilvägen har SCA vid ett tidigare tillfälle låtit utföra totalhaltsanalys samt kolonntest (laktest) på aska på ackrediterat laboratorium, Alcontrol. Prover på färsk flygaska togs vid 4 tillfällen från en biobränslepanna på en av SCAs industrier, även prover från hög med lagrad blandaska togs ut och analyserades. Resultat från laktest och totalhaltsanalys presenteras i Bilaga 3. Dessa analysresultat ger ett generellt resultat för SCAs typ av aska inklusive SCA Ortvikens Pappersbruks aska, då man bara eldar biobränsle och små mängder olja i pannorna.

Prover på färsk flygaska har tagits ut från ångpannorna på SCA Ortvikens Pappersbruk vid 4 tillfällen under åren 2015-2107. Totalhaltsanalys utfördes på proverna och resultatet presenteras i Bilaga 4.

8.2 Analysresultat och diskussion

Laktest görs i syfte att simulera naturlig lakning på grund av nederbörd ur lagring av material ovan mark. Analyserna visar på goda resultat vid såväl korttids- som långtidslakning.

I Bilaga 4 och 5 har jämförelser av analysresultaten gjorts med "Nivåer för mindre än ringa risk", Naturvårdsverkets handbok 2010:1 för återvinning av avfall i anläggningsarbeten samt Värmeforsk rapport 1110 "Miljöriktig användning av askor – Miljöriktlinjer för askanvändning i anläggningsbyggande", 2009. Vid jämförelse med Naturvårdsverkets handbok 2010:1 är totalhalterna i de båda provtagningsomgångarna något förhöjda, laktesterna visar dock att de förhöjda halterna inte utgör någon risk vid användning i anläggningsändamål då ämnena binder hårt till askan och inte lakar ut i någon större utsträckning. Både färsk och

lagrad aska ligger inom gränsvärdena, förutom kloridhalten vid korttidslakning av flygaska och blandaska från hög som är något förhöjd.

Värmeforsk har under lång tid analyserat askor och dess lakbarhet i syfte att kunna använda askor i anläggningssyfte. Vid jämförelse med Värmeforsks rapport och riktvärden för lakbarhet håller sig askan klart inom gränserna för halter i anläggningssyfte. Det anses därmed som mycket troligt att askan kan användas i anläggningssyfte utan att påverka mark eller vatten negativt.

De olika L/S kvoterna avser förhållandet mellan lakvätska och det fasta materialet. L/S 0,1 är utlakning på kort sikt, halten i lakvätskan. Eftersom en del av föroreningarna är löst bundna till ytan av partiklarna motsvarar den inledande fasen i utlakningen oftast den maximala halten av föroreningar i lakvattnet. Koncentrationen C_0 i lakvattnet motsvarar den inledande situationen där det första lakvattnet uppkommer från avfallet. Koncentrationen C_0 anges som halten i lakvattnet (mg/l) vid L/S kvoten 0,1. Det är endast perkolationstester som ger denna information.

L/S 10 är utlakning på lång sikt, utlakad mängd per kg avfall. Den ackumulerade utlakade mängden vid L/S 10 beskriver hur mycket föroreningar som kan lakas ut ur avfallet på sikt. Den ackumulerade utlakade mängden anges med hur många milligram (mg) som lakas ut per kilo torrsubstans av avfallet. Både perkolationstest och skaktest kan ge information om den ackumulerade utlakade mängden.

9 Verksamhetens miljökonsekvenser och skyddsåtgärder

9.1 Mark

All mark som tas i anspråk i och med planerad verksamhet ägs av SCA Skog AB. På platsen finns en gammal smal skogsbilväg som ska byggas om från grunden för att få ökad bärighet och bredd. Den största förändringen av markanvändningen är att skogsbilvägen byggs och breddas för att möjliggöra transporter av skogsmaskiner och timmer. För anläggande av skogsbilvägen krävs schaktarbeten, alla

schaktarbeten kommer dock ske ovanför grundvattenytan. Skogsbilvägen ska byggas med en terrass av morän i basen och ovanpå det läggs ett bärlager bestående av grusinblandad aska som slutligen täcks med ett slitlager med finare material. Skogsbilvägen kommer att vara ca 1,5 km lång och ha en bredd på ca 5 meter.

Askan mellanlagras på en befintlig grusplan där markanvändningen blir oförändrad.

9.2 Vatten

Skogsbilvägen som planeras att byggas kommer medföra lakvatten. Skogsbilvägen består av en terrass av morän, ett bärlager av grusinblandad aska som slutligen täcks med ett slitlager som blir relativt tätt och därmed ger en bra ytavrinning. Lakvatten kommer att uppkomma, men analyser visar att halterna i lakvattnet inte överstiger de gränsvärden som är satta av Naturvårdsverket i anläggningssyfte. Det finns inga sjöar eller vattendrag i verksamhetsområdets direkta närhet som skulle kunna påverkas av lakvattnet, däremot kan lakvattnet genom perkolation nå grundvattnet.

Slamfällor anläggs om det blir nödvändigt vid vägbygget för att förhindra grumling av vattendrag/diken.

Askan som ska användas innehåller klorid, sulfater samt metaller och lakvattnet kommer sannolikt att innehålla joner av dessa ämnen. I små mängder är ofta dessa joner viktiga essentiella näringsämnen för växter och djur.

För att motverka att lakvatten uppkommer från mellanlagringen av aska på Västansjö 1:5 kommer askan att täckas.

9.3 Luft

De utsläpp till luft som planerad verksamhet kommer ge upphov till är avgaser från maskiner under entreprenadskedet. Vidare kommer luftutsläppen att begränsas till skogsmaskiner och timmerlastbilar under pågående avverkning samt skogsbruk. Övriga utsläpp till luft är emissioner från transporter av aska från SCA Ortvikens Pappersbruk.

9.4 Buller

Områdena där vägen ska förstärkas och där askan ska lagras ligger utanför tätbebyggt område. Projektet ger upphov till buller från entreprenadmaskiner och transportfordon under entreprenadskedet.

9.5 Aska

Aska anses vara ett bra vägmateriäl då det vid rätt hantering ger en hård yta som minskar problem under tjällossning, såsom tjälskott och leriga, sönderkörda vägar. Från fastbränslepannorna vid SCA Ortvikens Pappersbruk uppkommer aska som restprodukt från förbränning av biobränsle bestående av bark, träpulver och slam. Askan består av våtsläckt flygaska som i nuvarande verksamhet lagras inom verksamhetsområdet. Askmängden uppgår till ca 20 000 ton/år. Användandet av askan för anläggande av skogsbilväg ger askan ett återanvändningsvärde förutsatt att den inte ger upphov till förorenande effekter.

9.6 Transporter

Transporter kommer att ske mellan SCA Ortvikens Pappersbruk och tänken på Västansjö 1:5 och vidare till vägbygget på Näsvattnet 1:4.

9.7 Landskapsbild

Landskapsbilden kommer inte att förändras i och med planerad verksamhet.

10 Förslag på villkor

Bolaget föreslår att följande villkor ska gälla för sökt verksamhet.

1. Om inte annat följer av övriga villkor skall verksamheten i huvudsak bedrivas i enlighet med vad bolaget angivit i anmälan eller i övrigt åtagit sig.
2. Buller från verksamheten ska begränsas så att den inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid närmsta bostadshus än:

50 dB(A) helgfria vardagar	kl 07:00-18:00
40 dB(A) nattetid	kl. 22:00-07:00
45 dB(A) övrig tid	kl. 07:00-22:00

Momentana ljud får ej överskrida 55 dB(A) vid bostäder.

3. Ytor ska utformas så att ytavrinning kan ske.
4. Den hårdgjorda ytan underhålls för att upprätthålla en begränsad perkolation.
5. Avfall som lagras i avvaktan på att användas i konstruktionen täcks för att förhindra damning och kontakt med nederbörd.
6. Transport av avfall som kan användas i konstruktionen sker med täckta bilar.
7. Avfallet täcks med annat material för att förhindra damning och direktexponering.

8. Drivmedel förvaras i godkänd cistern och övriga kemikalier förvaras inlåsta. Förvaring och hantering skall se så att mark, yt- och grundvatten inte förorenas. Absorptionsmedel skall finnas tillgängligt.

11 Slutsats

Planerad anläggning av skogsbilväg med flygaska och mellanlagring av aska påverkar den omgivande miljön på flera sätt, bland annat genom utsläpp av lakvatten till mark och grundvatten. Användandet av askan för att anlägga en skogsbilväg ger askan ett återvinningsvärde. Återanvändandet gör även att förbrukningen av ändliga resurser minskar.

12 Underskrift sökande

Katja Wejander
SCA Skog AB

SCA Skog AB
Skepparplatsen 1
851 88 Sundsvall

Korrektion av beslut om att använda aska för anläggning av skogsbilväg

I miljönämndens beslut anges verksamhetskod 90.40. Korrekt kod ska vara 90.141. I beslutet saknades även organisationsnummer och fel företagsnamn angavs på ett ställe. Korrekta uppgifter ska vara SCA Skog AB, med organisationsnummer 556048-2852.

Miljökontoret

Magnus Hahne

Detta ärende har hanterats digitalt och har därför ingen namnteckning.

Kopia för kännedom till Länsstyrelsen Västernorrlands län

SCA Skog AB
Skepparplatsen 1
851 88 Sundsvall

Miljönämndens beslut med anledning av er anmälan om att använda aska för anläggning av skogsbilväg på fastigheten Näsvattnet 1:4

1. Anmälningssplikten är fullgjord

Miljönämnden bedömer att SCA Skog AB har fullgjort anmälningssplikten enligt 1 kap.10 § miljöprövningsförordningen (2013:251). Ni har nu rätt att starta verksamheten med verksamhetskod 90.40.

2. Föreläggande med krav på SCA Graphic Sundsvall AB, organisationsnummer

- A) Ni ska bedriva verksamheten i huvudsak på det sätt som ni har beskrivit om inte annat framgår i det här beslutet.
- B) Ni ska följa de punkter ni angivit som förslag till villkor

Skäl för beslutet

Ni har i er anmälan redogjort för hur ni avser att bedriva er verksamhet med att bygga en skogsbilväg med aska för att leva upp till miljöbalkens hänsynsregler i 2 kapitlet. Miljökontoret bedömer att alla uppgifter som behövs har kommit in och har i dagsläget inget att invända.

Miljökontoret delar bedömningen att verksamheten inte innebär någon stor risk för negativ miljöpåverkan med tanke på den relativt låga urlakningen och eftersom vägen ligger i ett område som inte är känsligt.

I avsnitt 10 ger ni förslag på 8 villkor. Samtliga punkter bedöms som motiverade och rimliga.

Beskrivning av de uppgifter som beslutet grundar sig på

Anmälan

Miljökontoret har 2018-02-16 mottagit er anmälan enligt 1 kap.10 § miljöprövningsförordningen (2013:251). Anmälan avser användande aska för anläggning av skogsbilväg med verksamhetskod 90.40.

Överlämnande till länsstyrelsen

Vi skickade över anmälan till länsstyrelsen 2018-02-20. Länsstyrelsen har meddelat att halterna av barium och zink är över riktvärdena för mindre känslig markanvändning.

Miljökontorets överväganden

Miljökontoret delar bedömningen att verksamheten inte innebär någon stor risk för negativ miljöpåverkan. Vissa föroreningar är högre än gällande riktvärden, men urlakningen bedöms vara låg. Askorna kommer ursprungligen från skogen och därför innebär återförandet i ett större perspektiv inte att föroreningar tillförs utan att de recirkuleras, även om det inte är på samma plats som bränslet en gång kom ifrån.

Bestämmelser som stöd för beslutet

Beslutet har fattats med stöd av 26 kap 9 och 19 §§ samt 2 kap 2, 3 §§ i miljöbalken (SFS 1998:808).

Upplysningar och information

Om ni är missnöjda med beslutet

Det går att överklaga beslut som man är missnöjd med. Hur ni överklagar framgår av information vi skickar med.

Om verksamheten ändras

Ni ska anmäla till miljönämnden om ni planerar att göra avsteg från det ni redovisat i denna anmälan, om ändringen innebär att det finns risk för att människors hälsa och miljön kan påverkas negativt.

Framtida tillsyn och uppföljning av föreläggandet

Miljökontoret kommer att följa upp kraven i föreläggandet vid framtida tillsynsbesök. Observera att miljökontoret då vid behov kan komma att ställa ytterligare krav på verksamheten.

Avgift för handläggning av anmälan

Kommunfullmäktige har uppdragit till miljökontoret att ta ut avgifter för tillsynen på företag som omfattas av miljöbalken. Ni får ett separat beslut om avgift för handläggningen av denna anmälan.

För kommande tillsyn kommer vi att fatta beslut om avgift enligt kommunens taxa inom miljöbalkens område. Ni kommer att få lämna synpunkter på avgiften innan den fastställs.

Egenkontroll

Anmälningspliktiga verksamheter ska bedriva egenkontroll för att minska verksamhetens påverkan på hälsa och miljö. Grunden i egenkontrollen är att ni fortlöpande identifierar risker för hälsa och miljö och åtgärdar dessa i prioritetsordning. Det är ni som har ansvaret för att utforma egenkontrollen enligt

förordningen om verksamhetsutövars egenkontroll (SFS 1998:901). Företagets arbete med egenkontrollen ska vara dokumenterat och ska kunna visas upp för tillsynsmyndigheten på begäran.

För Miljönämnden enligt delegation

Magnus Hahne
Miljöinspektör

Detta ärende har hanterats digitalt och har därför ingen namnteckning.

Nästa sida: "Hur man överklagar"

Kopia har skickats till
Länsstyrelsen
871 86 Härnösand

SCA Skog AB
Skepparplatsen 1
851 88 Sundsvall**Miljönämndens beslut med anledning av er anmälan om att
lagra aska på fastigheten Västansjö 1:5****1. Anmälningsplikten är fullgjord**

Miljönämnden bedömer att SCA Skog AB har fullgjort anmälningsplikten enligt 1 kap.10 § miljöprövningsförordningen (2013:251). Ni har nu rätt att starta verksamheten med verksamhetskod 90.40.

**2. Föreläggande med krav på SCA Skog AB,
organisationsnummer 556048-2852**

- A) Ni ska bedriva verksamheten i huvudsak på det sätt som ni har beskrivit om inte annat framgår i det här beslutet.
- B) Ni ska följa de punkter ni angivit som förslag till villkor.

Skäl för beslutet

Ni har i er anmälan redogjort för hur ni avser att bedriva er verksamhet med att lagra aska för att leva upp till miljöbalkens hänsynsregler i 2 kapitlet. Miljökontoret bedömer att alla uppgifter som behövs har kommit in och har i dagsläget inget att invända.

Miljökontoret delar bedömningen att verksamheten inte innebär någon stor risk för negativ miljöpåverkan med tanke på den relativt låga urlakningen.

I avsnitt 10 ger ni förslag på 8 villkor. Samtliga punkter bedöms som motiverade och rimliga.

Beskrivning av de uppgifter som beslutet grundar sig på**Anmälan**

Miljökontoret har 2018-02-16 mottagit er anmälan enligt 1 kap.10 § miljöprövningsförordningen (2013:251). Anmälan avser lagring av icke farligt avfall med verksamhetskod 90.40.

Överlämnande till länsstyrelsen

Vi skickade över anmälan till länsstyrelsen 2018-02-20. Länsstyrelsen har meddelat att halterna av barium och zink är över riktvärdena för mindre känslig markanvändning.

Miljökontorets överväganden

Miljökontoret bedömer att en tillfällig lagring av askor med låg lakningsbenägenhet inte innebär någon allvarlig risk för negativ miljöpåverkan.

Bestämmelser som stöd för beslutet

Beslutet har fattats med stöd av 26 kap 9 och 19 §§ samt 2 kap 2, 3 §§ i miljöbalken (SFS 1998:808).

Upplysningar och information

Om ni är missnöjda med beslutet

Det går att överklaga beslut som man är missnöjd med. Hur ni överklagar framgår av information vi skickar med.

Om verksamheten ändras

Ni ska anmäla till miljönämnden om ni planerar att göra avsteg från det ni redovisat i denna anmälan, om ändringen innebär att det finns risk för att människors hälsa och miljön kan påverkas negativt.

Framtida tillsyn och uppföljning av föreläggandet

Miljökontoret kommer att följa upp kraven i föreläggandet vid framtida tillsynsbesök. Observera att miljökontoret då vid behov kan komma att ställa ytterligare krav på verksamheten.

Avgift för handläggning av anmälan

Kommunfullmäktige har uppdragit till miljökontoret att ta ut avgifter för tillsynen på företag som omfattas av miljöbalken. Ni får ett separat beslut om avgift för handläggningen av denna anmälan.

För kommande tillsyn kommer vi att fatta beslut om avgift enligt kommunens taxa inom miljöbalkens område. Ni kommer att få lämna synpunkter på avgiften innan den fastställs.

Egenkontroll

Anmälningsskyldiga verksamheter ska bedriva egenkontroll för att minska verksamhetens påverkan på hälsa och miljö. Grunden i egenkontrollen är att ni fortlöpande identifierar risker för hälsa och miljö och åtgärdar dessa i prioriteringsordning. Det är ni som har ansvaret för att utforma egenkontrollen enligt förordningen om verksamhetsutövers egenkontroll (SFS 1998:901). Företagets

arbete med egenkontrollen ska vara dokumenterat och ska kunna visas upp för tillsynsmyndigheten på begäran.

För Miljönämnden enligt delegation

Magnus Hahne
Miljöinspektör

Detta ärende har hanterats digitalt och har därför ingen namnteckning.

Nästa sida: "Hur man överklagar"

Bilagor

Information om miljöbalken

Information om egenkontroll

Vad gör du med ditt farliga avfall?

Kopia har skickats till

Länsstyrelsen

871 86 Härnösand

Hur man överklagar

Om du vill överklaga detta beslut ska du **skriva** till miljönämnden. Tala om i meddelandet vilket beslut du vill överklaga, varför och på vilket sätt du tycker att beslutet ska ändras. Skicka också med handlingar som styrker din uppfattning.

Meddelandet ska ha kommit in till miljönämnden **senast tre veckor** från den dag du fick ta del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om miljönämnden inte ändrar sitt beslut skickar miljönämnden meddelandet vidare till den myndighet som ska granska beslutet. I de flesta fall är det länsstyrelsen som granskar miljönämndens beslut.

Vill du veta mer om hur man överklagar, kan du kontakta

Miljökontoret, Sundsvalls kommun

851 85 Sundsvall

Telefon: 060- 19 11 90

E-post: miljonamnden@sundsvall.se

SCA SKOG AB
SKEPPARPLATSEN 1
851 88 SUNDSVALL

FJÄL 1:1 - SCA SKOG AB

Föreläggande om försiktighetsåtgärder

Beslut

SCA SKOG AB, org.nr 556048-2852 föreläggs om följande försiktighetsåtgärder gällande företagets anmälan om lagring av avfall samt användning av avfall för anläggningsändamål

1. Ytor på vägen ska utformas så att avrinning kan ske. Ytorna ska underhållas kontinuerligt för att upprätthålla sin funktion så att begränsad perkolation sker.
2. Slitlagret ska kontinuerligt underhållas så att det säkerställs att lagret är den tjocklek som anges i anmälan.
3. Aska ska användas ovanför högsta grundvattennivån.
4. Aska ska användas där den inte riskerar att påverkas av höga nivåer och flöden i sjöar och vattendrag. Vid bedömningen ska hänsyn tas till flöden vid ett förändrat klimat. Bedömningen ska kunna redovisas för tillsynsmyndigheten innan användningen av aska påbörjas.
5. Lagringen av aska i bergtäkten ska ske täckt och ske så att mark och vatten inte förorenas. Hanteringen av aska ska anpassas till rådande väderlek för att begränsa risken för spridning med vind och vatten.
6. Transport av aska ska ske i täckta behållare.
7. Dokumentation om var avfall använts i vägkonstruktionen ska finnas hos verksamhetsutövaren och hänsyn ska tas till var avfallet finns inför framtida åtgärder i området.
8. Meddela tillsynsmyndigheten när byggande av skogsbilvägen startar så att myndigheten har möjlighet att göra tillsynsbesök på plats.

Verksamhetskoder enligt miljöprövningsförordningen: 90.40 och 90.141

Beslut om avgift

För handläggning av anmälan tar miljö- och byggnadsnämnden ut en avgift. I taxa för tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen, Kf §91, 2012-06-18 anges att avgift för handläggning av anmälan ska baseras på att den handläggningstid som anges i taxebilagorna multipliceras med timavgiften. En anmälan som omfattar flera miljöfarliga verksamheter ska betala full avgift för den punkt som medför högst avgift med tillägg av 25 % av de belopp som anges för övriga verksamheter. Detta innebär att avgiften för handläggning av anmälan är 13 860 kronor. Tillsynsavgift debiteras separat.

Bakgrund

SCA skog AB har lämnat in en anmälan om att använda aska från biobränslepannorna vid SCA Ortviken för att anlägga en skogsbilväg med inblandning av aska i vägmaterialet. Vägsträckan är ca 5 km lång och 5 m bred och aska och grus planeras utgöra ett 10-20 cm tjockt bärlager. Täckning ska ske med ett 5-10 cm tjockt slitlager. 1500 ton aska planeras att användas.

Tre olika typer av blandningar av aska, befintlig väg och grus ska anläggas. Företaget i samarbete med Skogforsk ska försöka hitta den blandning som ger högst bärighet.

SCA skog AB anmäler också att de ska lagra askan i bergtäkten på fastigheten Fjäl 1:1 inför användningen i vägen.

Lagstiftning

Beslutet är fattat med stöd av 2 kap 2, 3 §§ miljöbalken och 26 kap 9, 19 § miljöbalken samt 27 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Miljö- och byggnadsnämndens bedömning

Vid bedömning av anmälan om användning av avfall för anläggningsändamål ska tillsynsmyndigheten bedöma om det finns ett relevant syfte med användningen, om åtgärden är rimlig med avseende på planering, storlek och innehåll och om anläggningen kommer att färdigställas inom rimlig tid.

Företaget anger i anmälan som motiv till att använda askan att det planeras en avverkning i aktuellt område, att askan ska användas för att öka bärigheten och få en skogsbilväg som är körbar under en större del av året och att användningen av ändliga resurser minskar. Byggandet av vägen kommer att ske under augusti 2018.

Utifrån företagets redovisning bedömer miljö- och byggnadsnämnden att företaget har ett syfte med användningen av avfall som är relevant och därmed inte innebär kvittblivning av avfall.

Analysresultat för totalhalter och lakteter är redovisade. Dessa resultat visar totalhalter över riktvärden för mindre än ringa risk enligt Naturvårdsverkets handbok Återvinning av avfall i anläggningsarbeten. Analysresultaten visar också på totalhalter över Naturvårdsverkets riktvärden för känslig markanvändning och även för vissa parametrar gällande mindre känslig markanvändning. Miljö- och byggnadsnämnden bedömer utifrån de analysresultat som redovisats att det finns behov av försiktighetsåtgärder.

Askblandningen i vägens bärlager ska täckas med slitlager och vägens yta ska utformas så att avrinning kan ske. Slitlagret ska underhållas så att det säkerställs att lagret är den tjocklek som anges i anmälan och så att funktionen för begränsad perkolation upprätthålls. Denna funktion ska upprätthållas över tid.

Enligt inlämnad anmälan kommer vägen att korsa fyra bäckar. Aska ska användas där den inte riskerar att påverkas av höga flöden i vattendrag och höga nivåer i sjöar. Vid

bedömningen ska hänsyn tas till flöden vid ett förändrat klimat. Företaget ska kunna redovisa underlag för hur denna bedömning sker inför att askan ska användas. Sökande behöver säkerställa att askan används ovanför högsta grundvattennivån för att minska risken för utlakning.

Lagringen av aska i bergtäkten ska ske täckt och ske så att mark och vatten inte förorenas. Hanteringen av aska ska anpassas till rådande väderlek för att begränsa risken för spridning med vind och vatten. Under transport ska askan förvaras i täckta behållare.

Företaget ska dokumentera var avfall använts i vägkonstruktionen och denna kunskap ska finnas lätt tillgänglig inför framtida åtgärder i området. Framtida åtgärder ska ta hänsyn till att användning av aska skett på platsen.

Information

Strålskyddsaspekter vid hantering av kontaminerad aska regleras av författningen SSMFS 2012:3.

Detta beslut befriar inte verksamhetsutövaren från ansvar som gäller enligt annan lagstiftning.

FÖR TIMRÅ MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND

Anna Norgren
Miljöinspektör

Bifogas: Hur man överklagar